

061.23:
339.1

853

ПРАВИЛА
БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

НАСТАВНИ ПЛАН
ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

ПРАВИЛА
ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА
И
ПРАВИЛА ПРИВРЕДНОГ ОДЕЉ

061.23 : 339.1

Уведено у нови инвентар бр.

1 јануара 1942 год.

Београд.

3920

ПРАВИЛА БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

НАСТАВНИ ПЛАН ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

ПРАВИЛА „ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“

и

ПРАВИЛА ПРИВРЕДНОГ ОДЕЉЕЊА

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА „ДОСИТИЈЕ ОБРАДОВИЋ“ — ЧИКА-ЉУБИНА УЛ. БР. 8.

1905

ПРАВИЛА

БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

бр. 37601

ПРАВИЛА
БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

ДЕО I.

Име, седиште, печат и слава удружења.

Члан 1.

Удружењу је име: „Београдска Трговачка Омладина“. Седиште му је у Београду.

Члан 2.

Печат је удружења: „Београдска Трговачка Омладина“. На печату је венац са шепутом у коме је знак горећа букиња са натписом: Свестан рад води напретку“.

Члан 3.

Удружењу је слава: Света Тројица (први дан Духова.)

ДЕО II.

Циљ удружења.

Члан 4.

Удружењу је циљ: да ради на васпитању и стручном образовању, моралном и општем унапређењу.

ћењу, својих чланова и српске омладине; ширењу трговинске просвете; унапређењу народне привреде, неговању милосрђа и племенитости међу трговачким редом и оснивања друштвене болнице.

Члан 5.

Ради васпитања и стручног образовања, моралног и општег унапређења чланова удружења и српске омладине, ширења трговинске просвете и унапређења народне привреде, установиће се:

- а) читаоница и књижница;
- б) трговачка школа;
- в) јавни претреси и јавна предавања;
- г) трговински лист;
- д) привредно одељење;
- ђ) лист за васпитање и поуку;
- е) помагање чланова у болести; — оснивање болнице друштвене; —
- ж) помагање чланова морално и материјално;
- з) помагање српске омладине морално и материјално; и
- и) везе с другим удружењима.

Члан 6.

Ради неговања милосрђа и племенитости међу трговачким редом, саградиће се Српски Трговачки Двор.

Члан 7.

Установе, по члану 5. ових правила, Управни Одбор је дужан остварити оним редом, који му буде могуће, према средствима удружења.

Члан 8.

Српски Трговачки Двор саградиће се, кад улози чланова, прилози и завештања племенитих и милосрдних српских трговаца и осталих пријатеља за овај циљ, достигну суму најмање један милијон (1.000.000) динара.

ДЕО III.

Сретства удружења.

Члан 9.

Сретства су удружења:

- а) уписнина и месечни улози редовних чланова;
- б) улози чланова помагача;
- в) улози чланова добротвора;
- г) улози чланова Привредног Одељења;
- д) улози чланова Српског Трговачког Двора;
- ђ) приходи од завештања;
- е) приходи од имаовине удружења;
- ж) дохотци од забава; и
- з) завештања, помоћ и поклони школи и Привредном Одељењу и разни други извори, које Управни Одбор и претставници установа — удружења — пронађу.

ДЕО IV.

Састав удружења.

Члан 10.

Удружење ће имати:

- а) редовних, помагача, добротвора, великих добротвора и почасних чланова;

б) чланова добротвора и великих добротвора Трговачке Школе;

в) чланова оснивача, добротвора и великих добротвора, Привредног Одељења; и

г) чланова оснивача, помагача, добротвора и великих добротвора, Српског Трговачког Двора.

Члан 11.

Редовни члан може бити сваки трговачки помоћник, писар и ученик, који живи у Београду.

Редован члан може бити и сваки трговац, који је био, пре почетка свог самосталног рада, члан удружења.

Помагач члан може бити сваки грађанин и грађанка, који положи годишње 12 динара.

Добротвор члан може бити сваки грађанин и грађанка, који једанпут за свагда положи најмање сто (100) динара.

Велики добротвор може бити сваки грађанин и грађанка, који положи или завешта вредност у разној имаовини најмање сто хиљада (100.000) динара.

Почасни члан може бити сваки, који својим радом стекне велике заслуге за удружење или коју његову установу.

Члан 12.

Добротвор члан Трговачке Школе може бити сваки грађанин и грађанка, који једанпут за свагда положи најмање сто (100) динара.

Велики добротвор Трговачке Школе може бити

сваки грађанин и грађанка, који положи или завешта у разној имаовини сто хиљада (100.000) динара.

Члан 13.

Оснивач Привредног Одељења може бити сваки грађанин и грађанка, који једном за свагда положи најмање педесет (50) динара.

Добротвор Привредног Одељења може бити сваки грађанин и грађанка, који једном за свагда положи најмање сто (100) динара.

Велики добротвор Привредног Одељења може бити сваки грађанин и грађанка, који положи или завешта вредност у разној имаовини најмање сто хиљада (100.000) динара.

Члан 14.

Оснивач Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који једанпут за свагда положи једну хиљаду (1000) динара.

Помагач Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који положе сто (100) динара годишње.

Добротвор Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који једном за свагда положи најмање десет хиљада (10.000) динара или завешта после своје смрти толику или већу вредност у разној имаовини.

Добротвор Српског Трговачког Двора са улогом или завештањем од двадесет (20.000), тридесет (30.000), четрдесет (40.000), педесет (50.000), шездесет (60.000), седамдесет (70.000), осамдесет (80.000),

и деведесет (90.000) хиљада динара, стиче права на почасти у Српском Трговачком Двору по одредбама ових правила изложеним у делу V. ових правила — права чланова.

Велики добротвор Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који положи или завешта вредност у разној имаовини најмање сто хиљада (100.000) динара.

Члан 15.

Чланове редовне помагаче, добротворе и велике добротворе; добротворе и велике добротворе Трговачке Школе; осниваче, добротворе и велике добротворе Привредног Одељења; осниваче, помагаче, добротворе и велике добротворе Српског Трговачког Двора, прима сам Управни Одбор, према својој увиђавности, а почасне на писмени предлог Управног Одбора, бира скупштина удружења.

Члан 16.

Чланове добротворе и велике добротворе; добротворе Трговачке Школе, осниваче, добротворе и велике добротворе Привредног Одељења; осниваче, добротворе и велике добротворе Српског Трговачког Двора, може уписати и њихова породица или пријатељи.

Члан 17.

Удружење је ово основано 1880. године а живеће док траје Српства, српске трговине, трговца и трговачког подмлатка.

Д Е О В.

Права чланова.

Члан 18.

Редовни чланови имају права:

а) На посећивање школе и читаонице, јавних претреса и читање књига из књижнице; а поред тога да бирају: управни, школски, уређивачки, привредни и надзорни одбор удружења, школски савет, и да буду изабрани у исте, да подносе предлоге, молбе и жалбе скупштинама и да учествују, са правом гласа, на скупштинама удружења.

Сва ова права уживају од дана уписа; и

б) На лечење у месној болници, на помоћ у болести и помагање у нужди материјално и морално — после уплате тромесечног улога, изузимајући наведено у чл. 47. ових правила.

Члан 19.

Чланови помагачи имају права: на посећивање школе, читаонице, јавних предавања, јавних претреса; на читање књига из књижнице и узимање лекова из апотеке по цени, која се и удружењу рачуна; за тим да бирају: управни, школски, уређивачки, привредни и надзорни одбор; школски савет и да у исте буду изабрани према члану 170. ових правила; да подносе предлоге, молбе и жалбе, скупштинама удружења и да са правом гласа учествују при решавању свих питања на скупштинама удружења.

Члан 20.

Чланови добротвори имају права чланова помагача и добијају диплому.

Члан 21.

Велики добротвори имају права редовних чланова и великих добротвора Српског Трговачког Двора.

Члан 22.

Почасни чланови имају права редовних чланова и добијају диплому.

Почасни чланови могу бити и у другим редовима чланова овога удружења.

Члан 23.

Добротвори Трговачке Школе имају права по чл. 20. ових правила.

Члан 24.

Велики добротвори Трговачке Школе имају права по чл. 21. ових правила.

Члан 25.

Основачи Привредног Одељења имају права по чл. 19. ових правила, и добијају захвалницу.

Члан 26.

Добротвори Привредног Одељења имају права по чл. 20. ових правила.

Члан 27.

Велики добротвори Привредног Одељења имају права по чл. 21. ових правила.

Члан 28.

Основачи Српског Трговачког Двора имају:

а) сва права по члану 20. ових правила;

б) да њихови живописни ликови красе свечану дворницу Српског Трговачког Двора.

в) да им се уписују имена у книгу Споменицу, која ће се чувати у свечанај дворници Српског Трговачког Двора; и

г) да им се урежу имена на мермерним плочама у школским одељењима поменутог Двора.

Члан 29.

Чланови помагачи Српског Трговачког Двора имају:

а) сва права по чл. 20. ових правила од дана кад полаже први улог (сто динара); и

б) да им се, по уплати петогодишњег улога, урежу имена на мермерној плочи у просторијама читаонице Двора.

Члан 30.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положе 10.000 динара имају права:

а) сва права основача Српског Трговачког Двора;

б) да њихови ликови (попреја), изрезани од мермера, красе свечану дворницу поменутог Двора;

- в) да им буду урезана имена на мермерним плочама у свечаној дворници; и
- г) да им се имена, сваке редовне скупштине прочитају пре прелаза на дневни ред.

Члан 31.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора који положе 20.000 динара имају:

- а) сва права по чл. 30. ових правила; и
- б) да се после њихове смрти, о трошку удружења, подигне споменик на гробу њиховом и да се удружење брине о његовом одржању.

Члан 32.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положе 30.000—40.000 динара имају:

- а) сва права по чл. 31. ових правила; и
- б) да се после њихове смрти, ако породице не би оставили или ако то за живота буду наредили, сахране свечано о трошку удружења.

Члан 33.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора који положе 50.000—60.000 динара, имају:

- а) сва права по чл. 32. ових правила;
- б) да се уреже опис њихова живота на мермерној плочи у свечаној дворници поменутог Двора; и
- в) да им се подигне спомен у природној величини, од мермера, у парку Двора или у главном улазу.

Члан 34.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора који положе 70.000—90.000 динара, имају:

- а) сва права по чл. 33. ових правила; и
- б) да им се подигне споменик од мермера у природној величини, у месту њихова рођења.

Члан 35.

Велики добротвори Српског Трговачког Двора који положе најмање — 100.000 динара, имају:

- а) сва права по чл. 34. ових правила; и
- б) да њихови ликови, у природној величини, од мермера са златним натписом њихова имена, красе и спољни део Српског Трговачког Двора.

Члан 36.

У случају смрти кога редовнога члана, Управни Одбор дужан је бринути се за укоп и овај обавити. Трошкови око укопа не смеју бити већи од 100 динара.

Члан 37.

Оног члана добротвора Српског Трговачког Двора који би, не остављајући породице или наређења о својем погребу, преминуо, Управни Одбор дужан је сахранити са свима свечаностима, на које се може издати десетина улога преминулог члана; а у другим местима, за погребе ових чланова, Управни ће Одбор умолити дотичну општину да их она обави.

Члан 38.

Случајеве смрти свију чланова удружења, па ма у ком месту умрли, дужан је Управни Одбор јавним путем обзнатити.

Члан 39.

Сваком члану удружења, који у месту удружења умре, дужан је Управни Одбор положити, па самртнички ковчег, венац од природног цвећа са тракама од домаћег ткива, а по могућству и на страни преминулим члановима.

Члан 40.

Имена свих преминулих чланова заводиће се у књигу Посмртницу, која ће се чувати у свечаној дворници Српског Трговачког Двора.

Члан 41.

Сваке године, у првој половини месеца августа држаће се, по црквеним обредима, свечани годишњи помен свима умрлим члановима.

Члан 42.

Употребу својих права, по чл. 18. тач. б) ових правила, моћи ће сваки редован члан чинити помоћу уверења, у којем се тврди, да је члан удружења.

Уверење се издаје после уплате тромесечног улога а престаје важити од оног дана, кад дотични ималац истог буде исписан из удружења.

Члан 43.

Чланови свих установа удружења и Српског Трговачког Двора, уживаће сва права од дана положеног улога, изузимајући права скопчана са Српским Трговачким Двором, док се исти не сагради.

ДЕО VI.

Дужности чланова.

Члан 44.

Уписнина редовних чланова је 2 динара и улог је месечни 2 динара.

Чланови помагачи плаћају 12 динара годишње.

Почасни чланови не плаћају никакав улог, сем ако су још у којем реду чланова удружења.

Члан 45.

Редовни чланови дужни су своје улоге од 2 динара, најдаље до краја сваког месеца, платити.

Ко не плати и до половине идућег месеца, Управни Одбор ће га искључити из удружења. Од овога се изузимају они чланови, које болест или путовање спречи или, који буду без занимања остали.

Помагач члан, који не би платио улог до краја текуће године, престаје бити члан удружења.

Члан 46.

Искључени чланови, услед нетачног плаћања улога, примиће се поново у чланство, пошто положе

прописни упис са једномесечним улогом; а права своја добијају онако исто, као и сви други нови чланови.

Члан 47.

Оног редовног члана, који буде боловао или буде без занимања остао, па је услед тога у неповољном материјалном стању — може га Управни Одбор, на његов захтев, а по својој увијавности, ослободити плаћања улога док не оздрави, односно док занимање не нађе.

Члан 48.

Онај редовни члан који услед војне службе престане бити члан удружења, по изласку из војске, примиће се поново у чланство без уписнине, а сва права редовног члана добија од дана уписа.

Члан 49.

Сваки редовни члан, дужан је у свима приликама, и свима пословима, чувати углед и достојанство удружења и строго се придржавати ових правила.

Члан 50.

Ко од редовних члanova буде учинио противно овим правилима казниће се према учињеној кривици опоменом, укором или искључењем из удружења.

Опомена и укор имају се писмено доставити дотичном члану.

Члан 51.

Искључени редовни чланови, због недостојног поношања у пословима удружења, збоупотребе поверења представништва удружења, или због нанете увреде удружењу, примиће се у чланство поново, кад опозову и оправдају све учињене погрешке, оним путем којим су их учинили.

Члан 52.

Члан, који учини какво бешасно дело, искључује се одмах из чланства удружења, и не може се виште примити у чланство.

Члан 53.

Чланови оснивачи Српског Трговачког Двора дужни су своје улоге у једанпут положити.

Чланови помагачи Српског Трговачког Двора, полажу свој улог сваке текуће године.

Члан 54.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора полажу — остављају — своје улоге у једанпут.

Члан 55.

Велики добротвори полажу — остављају — своје улоге у једанпут.

Д Е О VII.

Читаоница и књижница.

Члан 56.

Читаоница и књижница искључива су својина удружења.

Листове за читаоницу и књижницу набавља Управни Одбор начином, који за најцелисходнији нађе.

Члан 57.

Читаоницом и књижницом управља књижничар под надзором Управног Одбора.

Члан 58.

Књижничар је дужан да, на захтев сваког члана, издаје тачно и на време затражене књиге или новине. Но он може одложити тражбину књига кога члана, због својих књижничних послова, најдаље за недељу дана; а иначе је одговоран Управном Одбору.

Члан 59.

Читаоница ће бити отворена свакога дана. Време у које ће бити отворена, одређује Управни Одбор. Даље, кад ће књижница бити отворена, предлаже књижничар у споразуму са Управним Одбором.

Члан 60.

Књиге, узете из књижнице, не могу се виште од једног месеца држати; но ако би коме било потребно да се и даље њима послужи, мора поновити реверс. Ово може бити највише двапут.

Виште бројева истих или разних новина, не могу се виште од две недеље задржати; а посебни бројеви само недељу дана.

Последњи бројеви новина и часописа, не смеју се никако изван читаонице односити и задржавати.

Члан 61.

Ниједан члан не може имати при себи виште од три свеске.

Члан 62.

Који би год новине или књигу удружења подерао, искварио или упропастио, дужан је или нову набавити или њену вредност исплатити.

Члан 63.

За сваку нанету штету у књижници, за коју се не зна ко ју је учинио, одговоран је књижничар и дужан је штету надокнадити по нахођењу и осуди Управног Одбора.

Д Е О VIII.

Трговачка школа.

Члан 64.

Ради стручног образовања и васпитања члanova удружења, оснива се стална Трговачка Школа под именом: Трговачка Школа Београдске Трговачке Омладине.

Члан 65.

О оснивању и престанку школе решава скупштина удружења; а почетку школског течaja решава Управни Одбор на предлог Школског Савета.

Члан 66.

Предавања у школи држе се у недељне и празничне дане, пре и после подне.

Члан 67.

Течај школе, предмете и програме, као и све остале појединости о школи, прописиваће Управни Одбор на предлог Школског Савета, нарочитим наставним планом, који ће имати важност ових правила, пошто га одобри Министар Народне Привреде.

Члан 68.

Избор наставника и чланова испитног одбора вршиће Управни Одбор заједнички са Школским Саветом, кога је дужан у овим случајевима позивати у седницу.

Члан 69.

О свима новчаним примањима за школу, решава Управни Одбор, у споразуму са Школским Саветом.

Члан 70.

При решавању свих питања о школи, Управни Одбор ће позивати у седнице и Школски Савет, који при решавању учествује са правом гласа.

Школски Савет и Школски Одбор.

Члан 71.

За непосредно вршење школских административних послова, установљавају се Школски Савет и Школски Одбор.

Члан 72.

Школски Савет састоји се из шест лица: управника школе, пословође и четири члана, које бира

ванредна скупштина између чланова удружења, на годину дана.

Члан 73.

Школски Одбор састоји се из 30 лица. Њих бира ванредна скупштина између чланова удружења на годину дана.

Члан 74.

Управник школе, пословођа, и чланови Школског Савета и Школског Одбора, врше дужност из почасти.

Члан 75.

Ако се, у току године, упразни место управника школе, попуњава га ванредна скупштина; а упражњено место пословође и чланова Школског Савета попуњава Управни Одбор, у споразуму са Школским Саветом.

Оставке се подносе Управном Одбору, а места се попуњују у року од 15 дана.

Члан 76.

Упражњена места чланова Школског Одбора попуњава Управни Одбор, на предлог Школског Савета.

Оставке се подносе Школском Савету.

Члан 77.

Школског Савета дужност је:

- да врши упис ученика у школи;
- да саставља извештај о раду и успеху у школи и подноси скупштини;

- в) да изриче и извршије казне над ученицима;
- г) да изриче казне над оним дежурним члановима, који своју дужност не испуњавају;
- д) да прописују правила за ученике и подноси Управном Одбору на одобрење;
- ђ) да предлаже, Управном Одбору све потребне измене у наставном плану; и
- е) да учествује у седницама Управног Одбора, кад се буде решавало што о школи.

Члан 78.

Школског Одбора дужност је:

- а) да врши дежурство у школи према реду који одреди Школски Савет; и
- б) да учествује у конференцијама кад га Школски Савет буде позвао.

Члан 79.

Управник Школе, представник је Школског Савета и Школског Одбора.

Његове су дужности:

- а) да отвара и закључује годишњи школски течај;
- б) да води надзор о држању часова, о вршењу дужности дежурних чланова и да се стара о реду и раду у школи;
- в) да одређује ред часова предавања, испита и дежурства;
- г) да оверава исправност свих издатака за школу; и
- д) да сазива и председава у седницама.

- #### Члан 80.
- Пословође Школског Савета дужности су:
- а) да води записник рада, да израђује и пре-мапотписује преписку Школског Савета; и
 - б) да води сву осталу школску администрацију.

Члан 81.

Школски Савет дужан је сваког месеца држати једанпут своју седницу, ако потребује и више пута.

Рад је Савета пуноважан кад су присутни, поред управника, још три члана Школског Савета.

Члан 82.

Кад год је управник школе спречен своју дужност вршити, има право овластити једног од чланова Школског Савета да га у дужности заступа.

Члан 83.

Кад наступе прилике, да пословођа Школског Савета не буде могао вршити све одређене му дужности, Управни Одбор узеће му хонорарног помоћника.

Члан 84.

Школски Савет дужан је, најдаље за месец дана од дана избора, израдити пословник, по коме ће се Школски Савет и Школски Одбор управљати и радити.

Пословник овај важиће, кад га Управни Одбор одобри.

ДЕО IX.

Јавна предавања и претреси.

Члан 85.

Јавна предавања држе се: из општих и трговачких знања — наука, а јавни претреси, о појединим поучним питањима, која иду у корист чланова или удружења.

Члан 86.

Јавна предавања приређује Управни Одбор, а држе се срећством стручних лица.

Јавне претресе приређује Управни Одбор, према могућности и потреби.

Члан 87.

Избор стручних лица, и награду за предавања, одређује Управни Одбор.

Члан 88.

Приступ нечлановима удружења, на јавна предавања и претресе, одобраваће Управни Одбор.

ДЕО X.

Трговински лист.

Члан 89.

Лист је искључива својина удружења; листује име „Трговински Гласник“.

Издавање листа вршиће само удружење, по одредбама ових правила.

Програм листа је: да ради на унапређењу трговине, народне привреде и ширењу трговинске просвете.

Члан 90.

О покрету и престанку листа, решава скупштина удружења.

Члан 91.

Уређивање листа врши удружење, посредством директора, уредника, сарадника и чланова уређивачког одбора.

Члан 92.

Уређивачки одбор састоји се из 12 чланова: директора, који је уједно и председник уређивачког одбора, пословође и 10 чланова.

Члан 93.

Директора, пословођу и чланове уређивачког одбора, бира скупштина из средине Управног Одбора и из средине чланова удружења.

Директор, пословођа и чланови уређивачког одбора, врше дужности из почасти.

Члан 94.

Уређивачки одбор доноси пуноважне одлуке, кад су у седници присутни сем председника још и 6 чланова.

У свакој седници решава релативна већина. При равној подели гласова, председников глас решава већину.

Члан 95.

Уредника и сараднике листа бира Управни Одбор, на предлог уређивачког одбора.

Члан 96.

Ако би се упразнило место директора у току године, попуниће га скупштина у року од 30 дана. За то време дужан је дотадањи директор вршити дужност директора.

Упражњена места осталих чланова уређивачког одбора, попуниће сам Управни Одбор.

Члан 97.

Ако директор не би могао сам отправљати све послове око уређења листа, Управни Одбор има право узети му хонорарног помоћника. Ако би директор одсуствовао, одредиће себи за заменика једног од чланова уређивачког одбора и о томе известити Управни Одбор.

Члан 98.

Сва новчана примања и издавања, која се односе на лист, вршиће се по одредбама о руковању имаовином удружења.

Члан 99.

Исправност свих издатака за лист оверава председник уређивачког одбора.

Члан 100.

Извештај о новчаном стању листа, улази у састав годишњег новчаног извештаја удружења.

Члан 101.

Извештај о листу подноси редовној скупштини уређивачки одбор.

Члан 102.

При решавању питања о листу, дужан је Управни Одбор позвати у седницу директора, и уређивачки одбор, који учествују у решавању са правом гласа.

Члан 103.

Опширнији програм листа, дужности директора, уредника, сарадника, уређивачког одбора и администратора листа, као и остале појединости, прописује Управни Одбор у споразуму и по предлогу уређивачког одбора на основи ових правила а у нарочитим правилима листа, која ће имати важност ових правила.

Д Е О Х I .

Привредно Одељење.

Члан 104.

Ради унапређења српске народне привреде у опште, оснива се: Привредно Одељење под именом: „Привредно Одељење Београдске Трговачке Омладине“.

Члан 105.

Задатак је Привредног Одељења: да васпитава Српчад у народном духу и да их помаже у изучавању у усавршавању у занатима, трговини, индустрији и пољопривреди.

Члан 106.

О оснивању Привредног Одељења решава Управни Одбор а о престанку скупштина удружења.

Члан 107.

За непосредно вршење послова Привредног Одељења установљава се привредни одбор.

Члан 108.

Привредни одбор састоји се из 9 лица: председника, потпредседника, пословође и 6 чланова, које бира скупштина удружења из средине Управног Одбора и из средине чланова удружења. Председник, потпредседник, пословођа и чланови привредног одбора, врше дужности из почасти.

Члан 109.

Привредни одбор доноси пуноважне одлуке, кад су у седници присутни сем председника још и 4 члана.

У свакој седници решава релативна већина.

При равној подели гласова председников глас решава већину.

Члан 110.

Привредни одбор израдиће пословник, по коме ће се управљати и радити, а препис истог доставиће Управном Одбору.

Члан 111.

Сва новчана примања и издавања на Привредно Одељење, вршиће се по одредбама о руковању имаовином — удружења.

Члан 112.

Извештај о новчаном стању Привредног Одељења улази у састав годишњег новчаног извештаја удружења.

Члан 113.

Исправност свих издатака на Привредно Одељење оверава председник Привредног Одељења.

Члан 114.

Годишњи извештај о своме раду подноси привредни одбор редовној скупштини удружења.

Члан 115.

При решавању свих питања о Привредном Одељењу, Управни Одбор ће позивати у седнице и привредни одбор, који при решавању учествује са правом гласа.

Члан 116.

Ако се у току године упразни место председника Привредног Одељења, попуниће га ванредна

скупштина а остала упражњена места чланова привредног одбора попуниће, на предлог привредног одбора, Управни Одбор.

Члан 117.

Хонорарне посленике за Привредно Одељење, на предлог привредног одбора, бира Управни Одбор у споразуму и заједнички с привредним одбором.

Члан 118.

Опширнија правила Привредног Одељења, услови за пријем питомца, дужности: председника, пословође, чланова привредног одбора и хонорарних посленика, као и остале појединости, прописује Управни Одбор на предлог привредног одбора, која ће имати важност ових правила.

ДЕО XII.

Поучни лист.

Члан 119.

Лист је искључиво својина удружења: листује име „Омладинац“.

Издавање листа вршиће само удружење по одредбама ових правила.

Програм листа је: да ради на општем васпитању Српчади, која се спремају за трговце, занатлије, индустријалце и пољопривреднике.

Члан 120.

О покретању листа решава Управни Одбор а о престанку — скупштина удружења.

Члан 121.

Уређивање листа врши удружење посредством; директора, уредника, сарадника и чланова уређивачког одбора.

Члан 122.

Уређивачки одбор састављају: председник и потпредседник удружења, председник и потпредседник Привредног Одељења, директор „Тргов. Гласника“, и управник школе, који између себе бирају директора овоме листу. Уредника и сараднике бира Управни Одбор.

Члан 123.

Директор, уредник и сарадници врше дужности из почасти.

Члан 124.

У случају да уредник и сарадници, који раде из почасти, не би могли вршити те дужности, Управни Одбор узеће хонорарног уредника и сараднике.

Члан 125.

Опширнији програм листа, дужности: уредника, сарадника и чланова уређивачког одбора, као и остале појединости, прописује Управни Одбор на основи ових правила а у нарочитим правилима листа, која ће имати важност ових правила.

Члан 126.

Извештај о новчаном стању листа улази у састав годишњег новчаног извештаја удружења.

Члан 127.

Исправност свих издатака за лист оверава директор листа.

Члан 128.

Годишњи извештај о листу подноси редовној скупштини Управни Одбор.

Члан 129.

Сва новчана примања и издавања за лист, вршиће се по одредбама о руковању имаовином удружења.

ДЕО XIII.

Помагање у болести.

Члан 130.

Редовне чланове, у случају болести, удружење ће потпомагати и лечити по следећим члановима.

Члан 131.

Сваки редован члан у болести има право на бесплатне савете лекара удружења и бесплатне лекове из апотека, изузимајући минералне воде.

Члан 132.

Савете од лекара удружења, добијају редовни чланови помоћу уверења и признанице последњег месеца; а лекове из апотека помоћу лекарских рецепата оверених потписом благајника удружења.

Члан 133.

Оне редовне чланове, који су тешко оболели, и за које лекари даду мнење, да им је потребна већа нега, но што је сиромашнији чланови у својим становима могу имати, удружење ће лечити у месној болници о трошку удружења.

Члан 134.

У случају, да који болестан члан и после дужег времена не оздрави а буде захтевао да се отправи својој кући — удружење ће му дати, ако је слабог материјалног стања, путни трошак према даљини путовања, а највише до 100 динара.

Члан 135.

Управни Одбор дужан је посећивати сваког редовног члана, који болује у постељи, изашиљући по једног свог члана једанпут недељно, а по потреби и више пута. Но сваки такав болесник дужан је известити Управни Одбор о својој болести.

Члан 136.

И осталим члановима, који желе узимати лекове из апотека по ценама које се удружењурачују, удружење ће рецепт лекарске на поменути начин оверити.

Члан 137.

Избор лекара, награду истима и погодбу са апотекарима, врши Управни Одбор.

ДЕО XIV.

Помагање у нужди.

Члан 138.

а) *материјално:*

Сваког редовног члана, за кога се Управни Одбор по прибављеним доказима, увери, да је без своје кривице остао без занимања, и да је доиста у материјалној оскудици; а тако исто и сваког оног редовног члана, који болује у постели — удружење ће потпомагати, дајући му по 1 динар дневно.

Члан 139.

Оног члана, који остане без занимања, удружење ће према члану 138. ових правила, потпомагати један месец дана; а оног члана, који услед болести, остане без занимања или који оболи и болује у постели у свом стану, а међутим не остане без занимања, помагаће три месеца.

Члан 140.

Ако који члан пре истека рока нађе себи занимање или оздрави, издаће му се помоћ само за оно време, за које је био без занимања или за које је био болестан.

Члан 141.

б) *морално:*

За сваког редовног члана, који је без своје кривице остао без занимања, Управни Одбор ће се

постарати: да му у најкраћем року нађе занимања, било у струци којој припада, било у каквом сличном послу.

Члан 142.

Кад који члан докаже, да је због рђавог поступања свог господара био принуђен напустити своју службу, Управни Одбор дужан је посредовати између дотичног лица и свог члана.

ДЕО XV.

Веза са удружењима.

Члан 143.

Удружење ће ступити у везу са сваким удружењем, које буде желело с њим у везу да ступи кад Управни Одбор за добро нађе.

Члан 144.

Поменута веза оснива се на равноправним узајамним користима а одржава се:

- узајамним шиљањем извештаја о стању и раду удружења;
- узајамним давањем мишљења о појединим питањима удружења; и
- узајамним делањем око остварења каквог предузећа, које иде у корист оба удружења и њихових чланова.

Члан 145.

Са удружењима, с којима постоји веза, Управни Одбор не може извршити тачку в) члана 144. ових

правила, без нарочитог одобрења скупштине; са оним пак удружењима, која буду одступала од узајамне равноправности, Управни Одбор ће сам прекинути везу која постоји.

ДЕО XVI.

Српски Трговачки Двор.

Члан 146.

Српски Трговачки Двор саградиће се од улога; оснивача, помагача, добротвора Српског Трговачког Двора и других извора које Управни Одбор пронађе.

Члан 147.

Српски Трговачки Двор биће монументална величанствена троспратна грађевина, чији ће облик бити склопљен из најлепших и најзnamенитијих старих и нових српских грађевина, те ће будућности служити као пример најсавршенијег српског неимарства.

Члан 148.

Српски Трговачки Двор биће саграђен од тесаног камена и најважнија унутрашњост његова биће већином од мермера.

Члан 149.

Српски Трговачки Двор имаће ове просторије:

а) две велике дворнице, које ће бити толико простране, да може у свакојстати најмање 2000 особа. Једна ће бити свечана дворница а друга за научне и хуманитарне зборове, забаве и т. д.

б) велике просторије за трговачку школу, привредно одељење, читаоницу, књижницу и уредништва друштвених листова;

в) велике просторије за Трговачку Комору, Српско Трговачко Удружење, Трговачки фонд, Трговински Музеј и друге опште трговинске установе.

Члан 150.

Кад се према одредбама ових правила, буде приступило грађењу Српског Трговачког Двора Управни Одбор ће изабрати грађевински одбор, од 20 лица, који ће постојати док се Двор не сагради.

Овај одбор бираће се из свих редова чланова, а нарочито од чланова добротвора.

Члан 151.

Управни Одбор, у заједници са грађевинским одбором, изабраће стручан одбор од 6 лица: енженеријера и неимара и њему ће се поверити стручан надзор над израдом пацрта — плана — и грађењем Српског Трговачког Двора — а по упуштвима на која се сагласе Управни и грађевински одбор.

Члан 152.

За непосредни надзор ове грађевине, Управни и грађевински одбор изабраће из своје средине ужи одбор, који ће вршити општи надзор над грађевином.

Члан 153.

Сва примања и издавања око грађења и одржавања Српског Трговачког Двора вршиће Управни Одбор.

Члан 154.

За време грађења и пошто се сагради овај Двор, примаће се чланови добротвори Српског Трговачког Двора и улози њихови употребиће се на одржавање истог. Ови добротвори добијају сва права од дана положеног улога.

Члан 155.

Улози чланова Српског Трговачког Двора не смеју се ни па који други циљ употребити, већ једино на грађење Двора, док се исти не подигне а после на одржавање истога и извршење права чланова по одредбама ових правила, изузимајући случајеве по чл. 31 и 37. ових правила.

Члан 156.

Улоге чланова Српског Трговачког Двора, Управни Одбор ће давати на приплод, код овдашњих новчаних завода, а подизаће их кад се приступи грађењу Двора а и после, по потреби, за одржавање истог.

Члан 157.

Камату од улога чланова по члану 155. ових правила Управни Одбор ће полугодишње изузимати и употребљавати на ове циљеве:

- а) на Трговачку Школу, Привредно Одељење и трговински лист овог удружења;
- б) на фонд за пострадале трговце и њихове породице; и

в) на оснивање трговачких школа и удружења трговачких омладина у Србији и осталим српским покрајинама.

Члан 158.

Управни Одбор подносиће сваке године извештај скупштини о стању имаовине Српског Трговачког Двора, заједно са извештајем о осталој имаовини удружења.

Члан 159.

Управни Одбор, прописиваће све наредбе, које буду потребне, за Српски Трговачки Двор.

ДЕО XVII.

Имаовина удружења.

Члан 160.

Целом имаовином удружења рукује, по овим правилима, Управни Одбор удружења.

Члан 161.

Имаовина удружења у готову новцу и улози чланова за грађење Српскога Трговачкога Двора, улажу се на приплод у овдашње новчане заводе; а хартије од вредности као: лозови, акције и т. д. дају се на чување овдашњим новчаним заводима.

Члан 162.

Хартије од вредности може Управни Одбор куповати само по одобрењу скупштине.

Члан 163.

Управни Одбор решава у који ће се новчани завод дати новац на приплод, а у који, опет, хартије од вредности, на чување.

Члан 164.

Приватним лицима, било да су члапови или нечланови удружења, не може се дати ни готовина удружења, ни хартије од вредности, на чување.

Члан 165.

Ни готовина удружења уложена на приплод, ни хартије од вредности дате на чување, не могу се изузети од дотичних новчаних завода, без нарочитог писменог решења Управног Одбора.

Члан 166.

Управни Одбор дужан је изложити у читаоници удружења, на увиђај члановима, код кога је новчаник завода уложена готовина на приплод, а код кога су, опет, завода дате хартије од вредности на чување, као и то, које су серије и бројеви лозова удружења.

Члан 167.

Имаовина и приходи удружења не деле се међу члапове.

ДЕО XVIII.

Администрација удружења.

Члан 168.

За вршење административних послова, Управни Одбор дужан је установити:

- а) записник свога рада;
- б) књиге; у које ће се заводити имаовно стање, сва примања и давања по овим правилима;
- в) школске књиге;
- г) дипломе за почасне и чланове добротворе;
- д) књиге признаница за све члапове;
- ђ) књиге, спискове свих члапова;
- е) књигу Споменицу; и
- ж) књигу Посмртницу.

Члан 169.

Управни Одбор прописује на основи ових правила правилник, у којем ће бити изложене дужности и услови за примање хонорарних посленика, за све установе удружења.

Члан 170.

Хонорарни посленици који буду руковали имаовином удружења, биће дужни положити осигурање у готову новцу или у сигурним хартијама од вредности.

Осигурања у готову новцу Управни Одбор ће давати на приплод у овдашње новчане заводе као имаовину удружења а принос на уложени новац предаће дотичном посленику, који је осигурање положио.

Непокретна имања не могу се примити на име осигурања.

ДЕО XIX.

Набавке удружења.

Члан 171.

Све набавке за удружење, вршиће Управни

Одбор и преставништва поједињих установа на основи
ових правила.

Члан 172.

Како ће се набавке за удружење вршити, прописује Управни Одбор у нарочитом правилнику, који је обавезан за све установе удружења.

Препис овог правилника послаће Управни Одбор свима установама удружења.

ДЕО ХХ.

Управни Одбор.

Члан 173.

Управни Одбор састоји се из 30 лица: председника, потпредседника, главног благајника, благајника, пословође, тајника, књижничара, економа и 22 члана.

Управни Одбор врши своју дужност из почасти.

Члан 174.

Председник, главни благајник и благајник бирају се из средине чланова: редовних, почасних, великих добротвора; добротвора, помагача, оснивача и добротвора Привредног Одељења; добротвора и великих добротвора Трговачке Школе; оснивача и добротвора Српског Трговачког Двора.

Потпредседник, пословођа, тајник, књижничар, економ и остали чланови бирају се из средине редовних чланова.

Члан 175.

Кад се упразни место председника, или главног благајника, Управни Одбор је дужан, најдаље за месец дана, сазвати ванредну скупштину, која ће упражњено место попунити.

Уприжњена места осталих чланова Управног Одбора, попуниће сам Управни Одбор, изузев случајева кад би чланова одбора наједанпут поднесу оставке.

Члан 176.

Управни Одбор дужан је да, најдаље за месец дана од дана избора, изради пословник, по коме ће се управљати и радити. Пословник тај имаће исту важност као и ова правила.

Препис пословника ставиће се члановима на увиђај у читаоници удружења.

Члан 177.

Управни Одбор је за свој рад, као и за имањину удружења, одговоран скупштини удружења.

Члан 178.

Управни Одбор се састаје редовно сваког месеца једанпут; но, у случају потребе или на захтев три члана Управног Одбора, састаће се и више пута.

Члан 179.

Управни Одбор доноси пуноважне одлуке, кад су у седници присутни сем председника, још и 10 чланова.

У свакој седници решава релативна већина. При равној подели гласова, председников глас решава већину.

Члан 180.

Делокруг је Управног Одбора:

- а) да остварује неостварене установе удружења;
- б) да се стара о одржавању и што већем развитку остварених установа удружења, како би исте могле одговарати својим задацима;
- в) да рукује имаовином удружења и да се под његовим надзором врше сва примања и издавања удружења;
- г) да води надзор над свима установама удружења;
- д) да прописује правила и правилнике за установе удружења;
- ђ) да бира све хонорарне посленике за установе удружења и одређује им награде по одредбама ових правила;
- е) да води надзор да се све набавке за удружење врше по утврђеним прописима;
- ж) да изриче и извршије казне над члановима удружења;
- з) да сазива скупштине удружења и истима подноси предлоге и извештаје о свом раду и стању удружења;
- и) да приређује јавна предавања, претресе, помене, прославе и забаве; и
- ј) да врши све дужности предвиђене му по овим правилима и осталим прописима за установе удружења.

Удружењу је главна особа председник. Дужности су председника:

- а) да заступа удружење пред сваком влашћу и трећом особом;
- б) да сазива седнице Управног Одбора и председава у скупштинама и седницама Управног Одбора;
- в) да прима и потписује преписку удружења;
- г) да оверава новчана издавања.

Члан 182.

У случају осуства или других препрека, председника заступа потпредседник; а ако овај не би могао вршити дужност, заступа га један од чланова Управног Одбора, кога потпредседник буде назименоа.

Члан 183.

Главног благајника је дужност:

- а) да од благајника прима прикупљени новац удружења;
- б) да према члану 163. правила удружења улаже готовину на приплод и даје друштвене хартије од вредности на чување;
- в) да на основи члана 165. правила удружења узима у име Управног Одбора уложену готовину на приплод и даје друштвене хартије од вредности на чување; и
- г) да води непосредни надзор над књиговодством удружења.

Члан 184.

Благајникова је дужност:

- а) да води непосредни надзор над радом помоћника, благајника удружења; и
- б) да прима новац од помоћника благајника и предаје га главном благајнику по одредбама правилника о дужности главног благајника, благајника и помоћника благајника.

Члан 185.

За помоћника благајника Управни Одбор узеће хонорарно лице према чл. 169. и 170. ових правила.

Члан 186.

Пословођа води записник рада на скупштини и премапотписује преписку удружења.

Члан 187.

Тајник води записник рада Управног Одбора и уређује архиву удружења.

Члан 188.

Пословођа и тајник дужни су један другога у дужности заступати, кад један од њих буде осуствовао или буде спречен дужност вршити.

Члан 189.

Економова је дужност: да под својом одговорношћу, води надзор о имаовини, која се састоји у разним стварима за намештај стана удружења; и да врши све набавке, за које га овласти Управни Одбор.

Члан 190.

Кад наступе прилике, да поједини часници удружења не буду могли извршивати послове, предвиђене по овим правилима, Управни Одбор узеће хонорарне посленике, који ће помагати часнике у вршењу послова удружења.

Д Е О XXI.

Надзорни Одбор.

Члан 191.

Надзорни Одбор састоји се из шест лица: председника, потпредседника и четири члана. Њих бира скупштина између чланова удружења који нису чланови Управног Одбора. Надзорни Одбор врши своју дужност из почести.

Члан 192.

Надзорном Одбору дужност је:

- а) да, по истеку свакога месеца, прегледа рачуне и имаовину удружења;
- б) да прегледа, кад за потребно нађе, административне послове удружења и уверава се да ли су вршени према правилима удружења и осталим прописима Управног Одбора. Рад Надзорног Одбора пуноважан је, кад је у седници најмање три члана;
- в) да у случају потребе предлаже Управном Одбору сазив ванредне скупштине;
- г) да о своме раду подноси извештај скупштини удружења.

Члан 193.

При прегледу имаовине удружења, Управни Одбор дужан је ставити Надзорном Одбору на рас-

положење, за преглед како рачуне тако и имаовину удружења.

ДЕО ХХII.

Скупштина.

Члан 194.

Редовна скупштина састаје се сваке године, у првој трећини године; а ванредна после свршетка сваке школске године, по увиђавности Управног Одбора, на захтев 30 чланова удружења или по предлогу Надзорног Одбора.

Члан 195.

Кад чланови удружења захтевају, или Надзорни Одбор буде предлагао сазив ванредне скупштине, дужан је Управни Одбор, за шест дана по пријему акта, позив за скупштину објавити.

Члан 196.

Скупштина удружења позива се путем новина (јавности). Позив за скупштину објављује се на шест дана пре скупштине.

Члан 197.

Извештај о стању имаовине удружења дужан је Управни Одбор на петнаест дана пред редовну скупштину, јавним путем обзнати.

Члан 198.

Делокруг је редовне скупштине:

- а) претрес извештаја Управног Одбора о раду и стању удружења;
- б) претрес извештаја Уређивачког Одбора о његовом раду;
- в) претрес извештаја Привредног Одбора о раду и успеху;

г) претрес извештаја Надзорног Одбора о његовом раду;

д) избор Управног, Уређивачког, Привредног и Надзорног Одбора;

ђ) претрес предлога поднетих од стране Управног Одбора или појединих чланова;

е) претрес молби и жалби чланова удружења; и

ж) претрес измена и допуна у правилима удружења.

Члан 199.

Да би могла скупштина доносити пуноважне одлуке, нужно је да буде присутна трећина редовних чланова. Остали чланови, који не буду присутни на скупштини, неће се узимати у обзир, као чланови који право гласа имају.

У случају, да не дође довољан број чланова, сазваће се скупштина седмога дана доцније, при којој се број чланова у обзир не узима.

Члан 200.

Сваки члан, који жељи на редовној скупштини удружења поднети какав предлог или какво питање на председништво, дужан је то писмено, на три дана раније, доставити председнику.

Члан 201.

Делокруг је ванредне скупштине:

- а) сазване ради школских послова: претрес извештаја Школског Савета о раду и успеху у школи, предлози поднесени од стране Управног Одбора или Школског Савета; и предлози од чланова удружења, који се односе на школу; и

б) у свима осталим случајевима по објављеном дневном реду.

Члан 202.

За вршење послова на скупштинама, Управни Одбор израдиће скупштински пословник, и поднети га на одобравање скупштини.

Члан 203.

Како ће се вршити избор Управног, уређивачког, привредног и надзорног одбора, школског савета и школског одбора, као и оверача скупштинског записника, прописаће се у скупштинском пословнику.

ДЕО ХХIII.

Ступање у живот ових правила.

Члан 204.

Ова правила ступају у живот кад их скупштина удружења усвоји и на основу закона путем штампе обзнати.¹

Ова правила усвојила је ХХIII редовна скупштина Београдске Трговачке Омладине, држана 24. априла 1905. године.

24. априла 1905. г.

Београд.

Председник
Београдске Трговачке Омладине

Пословођа

Спасоје Н. Ранковић.

Борислав П. Васић.

¹ Ова правила обзнатијена су у 113. броју „Трговинског Гласника“.

НАСТАВНИ ПЛАН ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

НАСТАВНИ ПЛАН ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ
„БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ“

*На основи правила удружења управни одбор прописује овај наставни план за Трговачку Школу
Београдске Трговачке Омладине*

ДЕО I.

Ш к о л а.

Члан 1.

Школа се зове:
Трговачка Школа, Београдске Трговачке
Омладине.

Члан 2.

Школа се дели на:
а) Трговачку Школу и
б) Вишу Трговачку Школу.
Трговачка Школа састоји се из I, II, III и
IV разреда.

Вишта Трговачка Школа састоји се из I-ве и
II-ге године.

Члан 3.

Школска година почиње почетком септембра,
а завршује се крајем јуна.

ДЕО II.

Настава.

Члан 4.

Наставни су предмети ови:

I-во у Трговачкој Школи.

- a) У I разреду Српски језик, Рачун и Краснопис.
- б) У II разреду Књиговодство, Кореспонденција и Рачун.
- в) У III разреду Књиговодство, Кореспонденција, Рачун, Трговачко право и Менично право.
- г) У IV разреду Књиговодство, Кореспонденција, Рачун, Трговачко право, Менично право и Стечајно право.

II-го у Вишеј Трговачкој Школи.

У I и II год. Кантоарни радови, Познавање робе, Грађанско право, Народна Економија, Трговачки земљопис и саобраћај, Немачки језик; а у II-гој години још и Цариништво.

Члан 5.

Распоред часова, и трајање истих, израђује Школски Савет, а одобрава га и потписује Управник Школе и пословођа школског Савета.

Члан 6.

Сваки наставник дужан је, пре почетка школске године, поднети Управном Одбору програм из свог

предмета, а на захтев Управног Одбора и сам предмет.

Члан 7.

Наставници су, поред предавања дужни испитивати и оцењивати ученике.

Сваки ученик мора бити испитиван и оцењен из свих предмета најмање по једанпут у сваком тромесечју.

Члан 8.

Ученик, који својом крвицом неби био оцењен из свих предмета и у сва три тромесечја, нема права на полагање испита.

Оцене се уписују ученицима у ћаки лист, по истеку сваког тромесечја.

Члан 9.

Из млађег у старији разред, Трговачке Школе може прећи само онај ученик, који из свих предмета, и преко године и на испиту, покаже добар успех.

Ово исто важи и за оне ученике, који желе прећи из IV разреда Трговачке Школе у I-ву, и из I-ве у II-гу год. Вишеј Трговачке Школе.

Они младићи, који су свршили два разреда гимназије, реалке или грађанске школе са добрым успехом, и то сведоћбом докажу, могу одмах ступити у II разред Трговачке Школе, ако положе с добрым успехом, испит из свих предмета, који се предају у I разреду Трговачке Школе.

Члан 10.

Ученик, који има из једног предмета слабу оцену може понова полагати испит из тога предмета.

Ученик, који има из једног предмета рђаву оцену или из два предмета слабе оцене, понављаће разред.

Ниједан ученик не може учити један разред више од 3 године.

Накнадни испит не може се поновити.

Члан 11.

Полагање испита врши се пред испитним одбором, кога бира Управни Одбор у споразуму са Школским Саветом.

Пре но што отпочну испити, Управни Одбор дужан је известити Господина Министара Народне Привреде о распореду истих и умолити га, да изволи послати своје изасланике који ће присуствовати испитима.

Члан 12.

Ученици, који сврше Трговачку Школу, добијају сведочанства.

Сведочанства се дају и оним ученицима, који сврше вишу Трговачку Школу.

Члан 13.

Сведочанства о свршеном школовању потписују: председник удружења, управник и пословођа школе, наставници, министров изасланик и два члана испитног одбора.

Члан 14.

Оцене, које се дају ученицима преко године и на испиту ове су (5) одличан, (4) врло добар, (3) добар, (2) слаб и (1) рђав.

При својењу резултата општег или из појединачних предмета, половина и мањи делови од ње, не узимају се у обзир.

Годишњи резултат чине сабране тромесечне и испитне оцене.

ДЕО III.

Наставници

Члан 15.

Наставници су дужни редовно и тачно долазити на часове.

Ако би који од наставника био спречен држати предавања по распореду, дужан је сам наћи заменика, коме ће уступити свој час.

Изгубљени час из овога предмета накнадиће се првом приликом — изузимајући час онога наставника, који га је заменио.

Ако који од наставника не би могао долазити на више часова, дужан је наћи заменика споразumno са управником школе и о томе школски савет известити.

Ово заступање не може бити више од месец дана.

ДЕО IV.

Оцене из владања и из вредноће.

Члан 16.

Сваки ученик добија оцене из владања и вредноће, што ће се уписивати у сведочанство.

Члан 17.

Оцене из владања ове су: (5) примерно, (3) добро и (2) лошe.

Члан 18.

Оцене из вредноће ове су: (5) похвалан, (3) марљив и (1) немарљив.

Члан 19.

Оцене из владања и вредноће дају се свршетком школског течаја, а даје их Школски Савет (управник школе, пословођа и чланови Школског Савета), узимајући при том и напомене, које су учинили наставници и дежурни чланови школског одбора, о појединим ученицима.

ДЕО V.

Извештај и измене у наставном плану.

Члан 20.

Школски Савет прописаће нарочитим правилама дужности ученика у појединостима.

У истим правилима прописаће и све остале уредбе, које нису предвиђене ни у наставном плану ни у правилима удружења.

Члан 21.

Почетком сваког течаја, Управни Одбор ће извештавати Министра Народне Привреде о броју уписаных ученика и наставника.

Тако исто и по свршетку сваког течаја подносиће извештај о стању и успеху школе.

Члан 22.

Управни Одбор може према потреби учинити измене и допуне у наставном плану само у споразуму са Школским Саветом.

Учињене измене и допуне важиће, кад их Управни Одбор објави.

Члан 23.

Овај наставни план обзнатиће се јавним путем.

Бр. 252.

24. октобра 1905. г. Председник
у Београду. Београдске Трговачке Омладине,
Спасоје Н. Ранковић.

Пословођа,
Борислав П. Васић.

ПРАВИЛА

„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“

ПРАВИЛА
„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“
Органа „Београдске Трговачке Омладине“

На основи дела X чланова 89 до 103 закључно
правила удружења, управни одбор прописује
ова правила за Трговински Гласник

Д Е О I.

Име.

Члан 1.

Име је листу „Трговински Гласник.“

ДЕО II.

Програм

Члан 2.

Програм је и задатак листу: да ради на унапређењу српске трговине, радиности, саобраћаја и народног газдовања; на образовању трговачке омладине, ширењу трговинске просвете и штићењу српских трговаца.

Члан 3.

Лист је независан и слободан од свих партичко-политичких утицаја.

Члан 4.

Гостопримство у листу даће се сваком, који своје радове удешава према члановима 2. и 5. ових правила. Лична полемика искључује се у сваком случају и никако се у лист примати не може.

Члан 5.

Објективна и стручна критика рада државних, општинских и приватних установа, које обухвата програм листа; као и критике на све радове, који у листу изађу — примаће се и штампати у листу ако су се писци уздржали од помињања личности — сем случаја, кад се то мора учинити зарад неког објашњења; — и ако не садрже увреду ма за кога, већ говоре само о предмету.

ДЕО III.

Садржина.

Члан 6.

„Трговински Гласник“ доносиће:

а) чланке, дописе, поучне и стручне расправе и критике.

б) трговинске извештаје са домаћих и страних тргова; извештаје Београдске Берзе; извештаје страних берза на којима се котирају српске хартије од вредности;

в) одржаваће стално рубрике из трговине, привреде, финансије, саобраћаја, индустриско-техничке, домаће и стране гласове; статистичке податке, различности, књижевне и уметничке новости.

- г) подлистке и листке и
- д) огласе.

Члан 7.

Садржина листа мора бати у свему сагласна са члановима; 2., 3., и 5., ових правила.

Члан 8.

Обични огласи не могу се штампати на првој страни, али објаве самог удружења, објаве и позиви привредних установа могу се доносити и на првој страни по увиђавности уређивачког одбора.

Члан 9.

Огласи, чија би садржина вређала личности или јавни морал, не могу се штампати у листу.

ДЕО IV.

Уређивање.

Члан 10.

Директор са уређивачким одбором дужни су старати се да се лист уређује у свему по одредбама друштвених и ових правила.

Члан 11.

Дужности директора:

а) да у споразуму са уређивачким одбором на време спрема рукописе за лист;

б) да се стара да лист па време и у одређене дате излази;

в) да сазива седнице уређивачког одбора;
г) да даје кад нађе за потребно, и уводне чланке на оцену члановима уређивачког одбора.

Члан 12.

Чланови уређивачког одбора, дужни су, на позив директора — председника уређивачког одбора — уредно долазити у седнице, вршити све дужности њихове предвиђене друштвеним и овим правилима и помагати директора у свему, што се односи на уређивање листа.

Тако исто дужни су уредно долазити и у седнице управног одбора — кад их председник позове, и учествовати у претресању и решавању свих питања, која се на лист односе.

Члан 13.

Уредник и сарадници дужни су своје радове удешавати према одредбама 2., 3., и 5. члана ових правила.

Члан 14.

У осуству директора, дужност његову вршиће онај члан уређивачког одбора, кога он наименује.

ДЕО V.

И з л а ж е њ е .

Члан 15.

Лист ће излазити сваки дан сем понедеоника и дана иза празника.

Формат листа утврђује уређивачки одбор, у споразуму са управним одбором удружења.

ДЕО VI.

Цена листа и огласа.

Члан 16.

Цена је листу: за Србију 24 динара за годину; за 6 месеци 12, а за 3 месеца 6 динара.

За Црну Гору, Босну, Херцеговину и Аустро-Угарску 30 круна на годину; 15 на пола године и 7·50 на 3 месеца.

За све остале земље 30 франака у злату на годину; 15 на пола године и 7·50 на 3 месеца.

За редовне чланове удружења цена је листу у половину горњих цена.

Члан 17.

Цена је огласима по табели утврђеној од уређивачког одбора.

Огласи српских трговачких удружења и трговачких омладина, штампају се бесплатно, а огласи страних фирм који би ишли на уштрб рада трговца у Србији неће се у лист примати.

ДЕО VII.

П р е т п л а т а .

Члан 18.

Претплата се полаже:

а) у унутрашњости Србије: код свих пошта и

овлашћених скупљача, који је или предају пошти или шаљу непосредно удружењу:

Из места, где нема поште, претплата се шаље удружењу;

б) У Београду: код удружења и то за свако тромесечје најдаље крајем првог месеца. У противном лист ће се обуставити;

в) Претплата из иностранства шаље се у напред удружењу;

г) Лист се не даје ником на вересију; и

д) Безплатно се даје лист удружењима трговачке омладине; и у замену свима политичким и књижевним листовима и повременим списима.

Члан 19.

Огласи се плаћају у напред. Изузетак може бити само код оних, који излазе најмање 10 пута, но и за њих се мора платити по изласку трећег пута.

ДЕО VIII.

С к у п љ а ч и.

Члан 20.

У местима, где буде потребно, удружење може имати своје скупљаче, по члану 18. тачци а) ових правила.

ДЕО IX.

А д м и н и с т р а ц и ј а.

Члан 21.

Административне послове листа врши хонорарни посленик на основи правила и правилника удружења.

ДЕО X.

Ступање у живот ових правила.

Члан 22.

Правила ова ступају у живот, кад их управни одбор усвоји потврди и објави.

Бр. 252.

24. октобра 1905. г.
у Београду.

Председник
Београдске Трговачке Омладине,
Спасоје Н. Ранковић.

Пословођа,

Борислав П. Васић.

37601